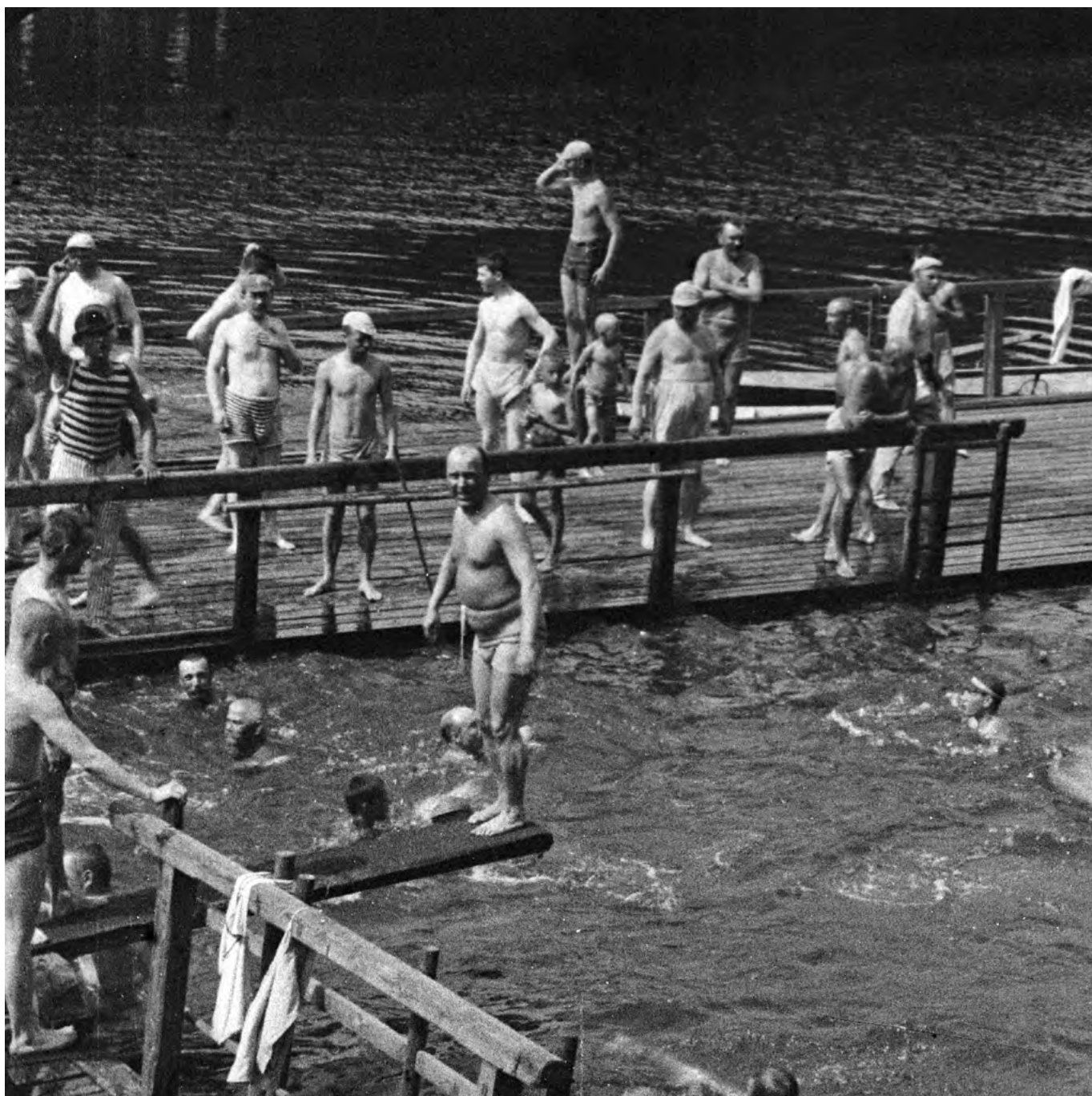

Národní
filmový
archiv

Filmy Jana Kříženeckého

komentované pásmo, 60 minut

Komentované pásmo digitalizovaných filmů Jana Kříženeckého vychází z několikaleté práce na jejich kompletaci a porovnání. Digitalizovány byly jak originální kamerové negativy, tak původní kopie i další nosiče. První filmy vzniklé na našem území je tak možné prezentovat v podobě, která zdůrazňuje jejich pestrost a materialitu. Hudební doprovod k filmovému pásmu vytvořil Jan Burian ml.. Projekci provádí filmová historička či historik z Národního filmového archivu.

V první části pásma diváci uvidí krátké výjevy z pražského života, které Kříženecký prezentoval na Výstavě architektury a inženýrství. Obrazy výstavního života se zde potkávají se záznamy všednodenních aktivit, jako jsou sokolská cvičení, hasičské výjezdy nebo koupání na plovárně. Další pasáž mapuje Kříženeckého příležitostné filmové aktivity z let následujících. Vedle různých oslav a průvodů bude k vidění například unikátní jízda otevřenou tramvají nebo reportáž z koňských dostihů. Poslední úsek bude věnován filmům takzvaně hraným, nejprve humorným výstavním scénkám s Josefem Švábem-Malostranským, následně divadelní vložce o Satanovi.

Jan Kříženecký (20. 3. 1868 – 9. 2. 1921)

Kříženecký byl český filmový režisér, kameraman, podnikatel a fotograf, povoláním stavební technik. O film se začal zajímat už na podzim roku 1896, když v hotelu U Saského dvora poprvé uviděl kinematograf bratří Lumièrů. Právě od nich roku 1898, u příležitosti konání Výstavy architektury a inženýrství v Praze, zakoupili spolu s kolegou Josefem Františkem Pokorným kinematografický přístroj a filmový materiál. S tímto vybavením Kříženecký natočil historicky první české snímky, které prezentoval na Výstavě v pavilonu Český kinematograf. Promítány zde byly jak reportáže z pražského života, tak i první hrané filmy s Josefem Švábem-Malostranským. Ve filmové tvorbě Kříženecký pokračoval i nadále, avšak kvůli povinnostem ze stálého zaměstnání pouze přechodně. Později natočil například hranou filmovou vložku do divadelního představení nazvanou *Satanova jízda po železnici* (1906), rozsáhlé reportáže z IV. a V. všesokolského sletu (1901 a 1907) nebo různé aktuality z Jubilejní výstavy obchodní a živnostenské komory v roce 1908. Poslední dochovaný snímek z jeho pozůstalosti, věnovaný pomníku Františka Palackého, byl dokončen v roce 1911. Mimo úspěchy v oblasti kinematografie byl rovněž znám jako fotograf, který mezi lety 1902–1915 pořídil tisíce fotografií Prahy.

Filmy

I. Výjevy z pražského života (1898)

- Svatojánská pouť v československé vesnici
- Defilování vojska o Božím těle na Královských Hradčanech
- Polední výstřel na Mariánských hradbách
- Přenesení kolébky Františka Palackého z Hodslavic na Výstaviště
- Cyklisté
- Staroměstští hasiči
- Žofínská plovárna
- Voltýžování jízdního odboru Sokola pražského
- Cvičení s kužely Sokolů malostranských

II. Výjevy z pražského života (1901–1911)

- Slavnostní vysvěcení mostu císaře Františka I.
- Slavnost otevření nového Čechova mostu
- První den jarních dostihů pražských
- Jízda Prahou otevřenou tramvají
- Kočárová doprava
- Pomník Františka Palackého před dokončením
- Oslava uspořádaná na počest 550letého c. k. privilegovaného sboru městských ostrostřelců v Praze

III. Hrané filmy

- Dostaveníčko ve mlýnici
- Výstavní párkař a lepič plakátů
- Smích a pláč
- Satanova jízda po železnici

Distribuce

Iva Žáková / e-mail: iva.zakova@nfa.cz / tel.: +420 778 745 532

www.zpetvkinech.cz
www.nfa.cz